

Instrumenty finansowe oparte o Bitcoin?

- czy licencja jest zawsze potrzebna

dr Michał Grabowski
Kancelaria Radcy Prawnego

*Michał
Grabowski*

*„Wirtualna waluta jest
rodzajem **nieregulowanego
pieniądza cyfrowego**,
emitowanego i zazwyczaj
kontrolowanego przez jego
twórców,
wykorzystywanego i
akceptowanego przez
członków określonej
społeczności wirtualnej”*

Czym jest waluta
wirtualna
- definicja EBC

- Środek regulowania zobowiązań
- Środek akumulacji wartości
- Funkcja inwestycyjna – zmienna wartość
- Instrument bazowy dla inwestycyjnych instrumentów pochodnych

Funkcje walut wirtualnych

Wyłącznie cechy
prywatnoprawne,
nieuregulowany
publicznoprawnie
model

Kwalifikacja jako
„środki pieniężne” w
rozumieniu UUP

Podejście niemieckie –
instrument finansowy

*Michał
Grabowski*

Trzy modele
prawne waluty
wirtualnej

- Nie jest pieniądzem w rozumieniu prawnym
- Nie jest walutą (zgodnie z ustawą prawo dewizowe)
- Nie jest pieniądzem elektronicznym – ustawa o usługach płatniczych (tak – EBC)

Czym nie jest
waluta wirtualna?

- Nie jest „środkiem pieniężnym” będącym przedmiotem transakcji płatniczej (banknoty, monety, pieniądź elektroniczny, pieniądź „bankowy” (tak – EBC)
- Nie jest instrumentem finansowym
- Nie jest towarem na giełdzie towarowej

Czym nie jest
waluta wirtualna?
c.d.

- Licencjonowanie wydawców i dostawców usług płatniczych (miners jako świadczący usługi płatnicze)
- Konieczność zawierania umów o usługę płatniczą
- Objęcie nadzorem KNF, NBP w zakresie systemów płatności
- Zmienione reguły rozkładu ryzyka
- Poddanie regułom AML

Czym jest waluta
wirtualna –
„środki” w
rozumieniu PSD

Niemiecki **BaFin** po konsultacji z
Bankiem Centralnym i
Ministerstwem Finansów -
kwalifikacja BitCoin jako
„Rechnungseinheit”

– **jednostka rozrachunkowa,
będąca instrumentem
finansowym** według
niemieckiego prawa bankowego
(§ 1 ust. 11 zd 1 KWG:
*Finanzinstrumente .. sind
..Devisen oder
Rechnungseinheiten*)

Waluta wirtualna
jako instrument
finansowy na
przykładzie BTC

- 1) posiadające wartość jednostki, które funkcjonują jako prywatny środek płatniczy w transakcjach barterowych
- 2) inne substytuty walut używane na podstawie prywatnoprawnych umów jako środki płatności w rozliczeniach wielostronnych

Rodzaje jednostek
rozrachunkowych
będących
instrumentami
finansowymi

- **Niekomercyjne** wydobywanie i dokonywanie transakcji w BitCoin – nie wymaga zezwolenia, nie stanowi usług bankowych ani usług finansowych
- **Komercyjne** świadczenie usług związanych np. prowadzenie systemu wymiany, kupno i sprzedaż, transakcje brokerskie, usługi Mining-Pools oferujące wynagrodzenie osobom udostępniającym moc obliczeniową – wymagają uzyskania **licencji BaFin**

Skutki uznania BTC za instrument finansowy

- Treść prawa podmiotowego jest uzależniona od wartości dóbr występujących w obrocie, względnie od wskaźników ekonomicznych, opisujących wartość takich dóbr

Cechy
instrumentu
pochodnego

- Papiery wartościowe
- Inne instrumenty nie będące papierami wartościowymi

Instrumenty finansowe

- opcje, kontrakty terminowe, swapy, umowy forward oraz inne prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości **instrumentów bazowych**

Instrumenty nie
będące papierami
wartościowymi

- wykonywane przez rozliczenie pieniężne albo mogą być wykonane przez rozliczenie pieniężne według wyboru jednej ze stron
- wykazują właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych

Instrumenty nie
będące papierami
wartościowymi
c.d.

- Są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym
- Są odpowiednikiem kontraktu będącego przedmiotem obrotu na rynku regulowanym

Właściwości
innych
pochodnych
instrumentów
finansowych

- Konieczność uzyskania licencji firmy inwestycyjnej
- Konieczność stosowania MIFID

Skutki uznania
danego kontraktu
za instrument
finansowy

- Oferowanie instrumentów finansowych
- Przyjmowanie i przekazywanie zleceń ich nabycia lub zbycia
- nabywanie lub zbywanie na własny rachunek lub na rachunek dającego zlecenie
- Przechowywanie i rejestrowanie instrumentów finansowych
- Organizowanie alternatywnego systemu obrotu

Na jakie czynności
potrzebna jest
licencja

dr Michał Grabowski
Kancelaria Radcy Prawnego

Dziękuję za
uwagę!

*Michał
Grabowski*